

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce **J. B.**, zast. JUDr. Janou Mikulovou, advokátkou v Ostravě, Stodolní 17, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25, o plný invalidní důchod, ke kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 11. 2003, č. j. 18 Cad 55/2003 – 17,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupkyni stěžovatele JUDr. Janě Mikulové, advokátce, se sídlem v Ostravě, Stodolní 17, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Česká správa sociálního zabezpečení podáním ze dne 10. 6. 2003 požádala Nejvyšší správní soud ve smyslu ust. § 11 odst. 3 občanského soudního řádu, za použití ust. § 64 zák. č. 150/2002 Sb. – soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) o určení příslušného soudu k projednání a rozhodnutí žaloby podané občanem Slovenské republiky J. B., která směřuje zřejmě proti rozhodnutí tamního úřadu ze dne 24. 2. 2003, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 39 zák. č. 155/1995 Sb., v platném znění, a ve smyslu Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 3. 7. 2003, č. j. Na 683/2003 – 7 věc postoupil Krajskému soudu v Ostravě, který určil soudem příslušným k projednání žaloby.

V podání žalobce ze dne 5. 3. 2003 označeném Českou správou sociálního zabezpečení jako „žaloba“, vyjádřil žalobce nesouhlas s tím, že posudková komise v Berouně jej neuznala „do plného invalidního důchodu, ale jen do částečného, neboť jej uznali jen na 50%“. Učinili tak přesto, že jim výslovně sdělil, že věc předá znovu Městskému soudu v Praze. Žádal o „nový soud“, kde by byl přítomen odborný lékař internista s tím, že nálezy předloží až na soudě.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 16. 9. 2003, č. j. 18 Cad 55/2003 – 13 vyzval žalobce, aby ve lhůtě 15ti dnů ode dne doručení usnesení doplnil své podání ze dne 5. 3. 2003 tak, aby z něho bylo patrné, čeho se týká, kdo je činí, proti komu směřuje, bylo podepsáno a datováno a předloženo s potřebným počtem stejnopisů a příloh, tedy celkem ve dvou vyhotoveních. Dále aby bylo označeno rozhodnutí správního orgánu, které žalobce napadá, den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označeny napadené výroky rozhodnutí, uvedeny žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadený výrok (výroky) rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, byly uvedeny důkazy, které žalobce navrhuje provést k prokázání svých tvrzení a byl učiněn návrh výroku rozsudku (jak má soud rozhodnout) a připojen stejnopis napadeného rozhodnutí. V odůvodnění svého usnesení (výzvy) krajský soud vysvětlil, že podání žalobce v podobě, v jaké bylo soudu doručeno, nelze projednat, protože postrádá zákonem stanovené náležitosti. Žalobce byl poučen, jakým způsobem má doplnění provést, a to zejména pokud jde o vytyčení žalobních bodů s tím, aby definoval, v čem spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, zda v nedostatečném zjištění svého zdravotního stavu či v chybném posudkovém hodnocení. Bylo mu vysvětleno, že je třeba, aby vylíčil rozhodující skutečnosti, tedy jakými zdravotními potížemi trpí, jejich vznik, vývoj a průběh léčby, jakého dosáhl vzdělání, v jakých profesích a po jakou dobu postupně pracoval až do vydání napadeného rozhodnutí, příp. zda je veden jako uchazeč o zaměstnání u úřadu práce. Dále aby navrhl důkazy, které mají být v řízení provedeny, popřípadě, aby je ke svému podání připojil. Nemá-li takové důkazy (zejména lékařské nálezy) k dispozici, aby označil adresu lékařů nebo zdravotnických zařízení, kde je možnost si je vyžádat. Žalobce byl důrazně upozorněn na nutnost připojení napadeného rozhodnutí žalované a byl dále upozorněn, že neodstraní-li vady podání v soudem stanovené lhůtě, bude řízení podle § 37 s. ř. s. odmítnuto.

Na uvedenou výzvu reagoval žalobce přípisem nadepsaným jako „odpověď“, ve kterém sdělil, že se jedná o „celý invalidní důchod proti České posudkové komisi“, připomíná, že na Slovensku byl dvakrát uznaný do celého invalidního důchodu. Zdůrazňuje, že 30. 9. 1993 ve vyšetřovací vazbě dostal „mozgovú porážku“ a nevidí na levé oko. Ve výkonu trestu (6. 4. 1996) dostal infarkt a v Trenčíně mu přerušili trest. Léčil se v Bratislavě na kardiologickém oddělení. Krajský soud v Banské Bystrici jej propustil ze zdravotních důvodů. Doma se léčil v G. dvakrát. Popisuje další zdravotní potíže, bronchitidu, chronický zápal průdušek a cévní onemocnění, s nímž se léčí v Košicích.

Usnesením ze dne 24. 11. 2003, č. j. 18 Cad 55/2003 – 17, krajský soud řízení odmítl a současně vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Zdůraznil, že ani svou odpovědí ze dne 8. 10. 2003 na výzvu soudu, neodstranil žalobce vady svého podání (žaloby), neboť v ní označuje za žalovaného neexistující správní orgán („Česká posudková komise“), neoznačuje napadené rozhodnutí správního orgánu, proti kterému žaloba směřuje a vzdor výzvě soudu napadené rozhodnutí nepředložil. Za této situace soudu nezbylo, než žalobcovo podání odmítnout za použití § 37 odst. 5 věty druhé s. ř. s., neboť

ve stanovené lhůtě nebylo doplněno ani opraveno a v řízení není možno pro tento nedostatek pokračovat. Žalobce byl soudem poučen o možnosti podání kasační stížnosti proti tomuto usnesení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení.

Řídě se tímto poučením podal žalobce (dále jen stěžovatel) včas odvolání, které je svým obsahem kasační stížností proti napadenému usnesení Krajského soudu v Ostravě. V odůvodnění uvádí, že utrpěl infarkt myokardu a „mozgovú porašku“, na levé oko nevidí, má kornatění cév, skoliosu páteře – chodí o francouzských berlích. Všechny lékařské nálezy předloží do 27. 2. 2004. Poukazoval na to, že je sociální případ, nemá finanční prostředky na advokáta a žádal, aby k jednání byl přizvaný kardiolog, internista, ortoped a neurolog.

Usnesením ze dne 27. 2. 2004, č. j. 18 Cad 55/2003 – 26 ustanovil Krajský soud v Ostravě podle ust. § 35 odst. 7 s. ř. s. pro řízení o kasační stížnosti zástupkyní žalobce, advokátku JUDr. Janu Mikulovou. Tu pak vyzval dalším usnesením ze dne 27. 4. 2004 k doplnění a opravě žalobcova podání ze dne 9. 1. 2004 a 6. 2. 2004. Vycházejíc z uvedených pokynů soudu zástupkyně stěžovatele v doplňku kasační stížnosti ze dne 29. 6. 2004 uvedla, že kasační stížnost směřuje proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 11. 2003, sp. zn. 18 Cad 55/2003 – 17, jímž bylo odmítnuto řízení o podání žalobce ze dne 5. 3. 2003. Jako důvod kasační stížnosti označila nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s. Vyslovila přesvědčení, že soud rozhodl nesprávně, pokud napadeným usnesením odmítl stěžovatelovu žalobu ze dne 5. 3. 2003, aniž by zkoumal její důvody. Vzhledem k uvedeným skutečnostem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl, zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 27. 6. 2004 označuje postup Krajského soudu v Ostravě, jímž reagoval odmítnutím řízení na neodstranění vad žaloby stěžovatelem za správný a odpovídající zákonným předpisům. Ztotožňuje se s právním názorem soudu vysloveném v napadeném usnesení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost neshledal důvodnou.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nezákonnost rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a/ s. ř. s. Daná nesprávnost měla spočívat v tom, že soud odmítl žalobu, aniž by zkoumal její důvody. Z toho lze usuzovat, že stěžovatel se též dovolává důvodů kasační stížnosti, na něž pamatuje ust. § 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s. – nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Ani jeden z důvodů tvrzené nezákonnosti nebyl Nejvyšším správním soudem shledán opodstatněným.

Podle ust. § 71 odst. 1 s. ř. s. žaloba musí kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat označení napadeného rozhodnutí, den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, označení osob zúčastněných na řízení, jsou-li žalobci známy, označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých

skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést a jaký činí návrh výroku rozsudku. Odstavec druhý tohoto ustanovení pak stanoví, že k žalobě připojí žalobce jeden opis napadeného rozhodnutí a že může kdykoliv za řízení žalobní body omezit; rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.

Podle ust. 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

V projednávané věci sdílí Nejvyšší správní soud názor Krajského soudu v Ostravě, že podání stěžovatele ze dne 5. 3. 2003, které žalovaná pojala jako žalobu proti svému rozhodnutí ze dne 24. 2. 2003 o zamítnutí žádosti žalobce o plný invalidní důchod, neobsahovalo náležitosti podání ve smyslu § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., tím méně pak náležitosti žaloby ve smyslu § 71 odst. 1 téhož právního předpisu. Nebylo z něho patrné, proti komu směřuje (napadené rozhodnutí správního orgánu nebylo vůbec soudu předloženo), nebylo v něm uvedeno, kdy bylo rozhodnutí doručeno či jinak oznámeno žalobci, nebyl v něm označen napadený výrok (výroky) rozhodnutí. Podání neobsahovalo žalobní body, z nichž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce napadený výrok (výroky) rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Nebyly rovněž označeny důkazy, které stěžovatel navrhuje provést k prokázání svých tvrzení a jež vůbec neobsahovalo podání návrh výroku rozsudku.

Z dikce ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. je zřejmé, že jestliže podání neobsahuje zákonem stanovené náležitosti, soud vyzve žalobce (stěžovatele) k jejich odstranění v přiměřené lhůtě. Tato lhůta byla krajským soudem stanovena na 15 dnů. V usnesení, které obsahovalo tuto výzvu, byl stěžovatel poučen podrobně o tom, jakým způsobem má vady podání odstranit a též poučen o tom, že jestliže tak ve stanovené lhůtě neučiní, bude řízení odmítnuto. Stěžovatel sice na uvedenou výzvu ve stanovené lhůtě reagoval, nicméně nezbyvá než souhlasit s krajským soudem, že ani tímto doplňujícím podáním vady předchozího návrhu neodstranil a v řízení nebylo možno pro tento nedostatek pokračovat. Na rozdíl od svého návrhu, který adresoval České správě sociálního zabezpečení, z čehož by snad bylo možno dovozovat, že za žalovaného označuje právě tento správní orgán, označil ve svém oprávněm podání ze dne 8. 10. 2003 za žalovaného neexistující správní orgán – Českou posudkovou komisi. Neoznačil (neidentifikoval) vůbec napadené rozhodnutí správního orgánu, proti němuž měla žaloba směřovat, když neuvedl datum jeho vydání ani číslo jednací. Zároveň přes výzvu soudu toto rozhodnutí soudu nedoručil. Neoznačil rovněž žalobní body, včetně návrhu rozsudečného výroku, vzdor tomu, že byl krajským soudem podrobně a přesně o těchto náležitostech žaloby a následcích nevyhovění výzvě poučen. Postup krajského soudu, jímž za této procesní situace řízení o podané žalobě podle ust. § 37 odst. 5 věty druhé s. ř. s. odmítl, nebyl shledán Nejvyšším správním soudem nezákonným. Krajský soud postupoval zcela v souladu se zákonnou úpravou danou soudním řádem správním a stěžovatelem tvrzená nezákonnost podle § 103 odst. 1 písm. a/, která měla spočívat v nesprávném právním posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, byla shledána nedůvodnou. Oprávněným nebyl shledán ani důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s., neboť z důvodu výše vysvětlených byla žaloba odmítnuta oprávněně, aniž by soud mohl zkoumat její důvody, jak se stěžovatel mylně domnívá.

Ze všech shora uvedených důvodů byla Nejvyšším správním soudem podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítnuta bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 cit. zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první a odst. 2 s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a správnímu orgánu nárok ve věcech důchodového pojištění nenáleží.

Odměna zástupkyni stěžovatele, advokátce JUDr. Janě Mikulové, která byla stěžovateli k jeho žádosti ustanovena výše již citovaným usnesením Krajského soudu v Ostravě, byla určena za dva úkony po 1000 Kč (příprava a převzetí zastoupení - § 9 odst. 1 písm. b/, písemné podání doplňku kasační stížnosti ze dne 29. 6. 2004, tedy podání ve věci samé - § 9 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve spojení s ust. § 9 odst. 1 písm. f/ téže vyhlášky) a náhradu paušálních částek – 2 x 75 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 2150 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. 9. 2004

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu